

Reactie op de notitie van het Onderzoeks- en Verificatiebureau van de Tweede Kamer betreffende Investors in People.

Algemeen

Op initiatief van het Ministerie van Economische Zaken is in de loop van 2000 Investors in People (IiP) in Nederland geïntroduceerd. IiP is van oorsprong ontwikkeld in het Verenigd Koninkrijk en is een methodiek die arbeidsorganisaties kwalificeert die hun opleidings- en ontwikkelingsactiviteiten integreren met hun strategie en doelstellingen. Arbeidsorganisaties die voldoen aan de IiP-standaard en dit extern hebben laten toetsen door een certificerende instelling, kunnen zich laten erkennen als "Investor in People".

De taakstelling van het projectbureau IiPNL was:

- opbouw van een infrastructuur.
- kwaliteitsbewaking van de standaard.
- marketing van het IiP keurmerk

Het projectbureau IiPNL (dat was ondergebracht bij Syntens) is niet zelf betrokken geweest bij de werving van deelnemers aan IiP en bij de feitelijke veranderingsprocessen bij de deelnemende arbeidsorganisaties. Dit werd overgelaten aan speciaal opgeleide commerciële adviseurs en assessoren.

Het Onderzoeks- en Verificatiebureau heeft vijf punten naar voren gebracht. Hieronder volgt een reactie.

Punt 1-3 taakstelling, deelnemersaantallen en financiering

Bij de start heeft het Projectbureau IiPNL verschillende doelstellingen meegekregen waaronder een kwantitatieve doelstelling. Andere doelstellingen waren de opbouw van een infrastructuur bestaande uit erkende IiP-adviseurs (voor de werving), assessoren van de certificerende instellingen en opleidingsinstituten (verzorgen van IiP-opleidingen). De kwaliteitsbewaking van het keurmerk moest geborgd worden. De marketing van het IiP-keurmerk lag in eerste instantie bij de adviseurs en zeer beperkt bij IiPNL maar deze aanpak is aangepast en IiPNL heeft daar een actievere rol in gekregen. IiP heeft zich een plaats verworven in Nederland als keurmerk voor effectieve bedrijfsvoering.

Het realiseren van de kwantitatieve doelstelling is IiP-NL minder goed afgegaan. Het plan voor de invoering van het Investors in People keurmerk in Nederland was gebaseerd op een van te voren uitgevoerde marktinschatting in Nederland en de ervaringen met het IiP-keurmerk in de Britse markt. In het oorspronkelijke businessplan (2000) was de schatting van het marktpotentieel 15.000 bedrijven waarvan 10% na 5 jaar over een keurmerk zou beschikken, zijnde 1.500 bedrijven. De strategische doelstelling luidde: IiPNL wil binnen 5 jaar actief samenwerken met 3.000 bedrijven en organisaties in Nederland, verdeeld over MKB, grootbedrijf en non-profit en hiermee voldoende inkomsten genereren om als financieel onafhankelijke organisatie voort te bestaan.

Al in 2001 bleek deze strategische doelstelling onhaalbaar te zijn. De Nederlandse situatie verschilde te sterk van de Britse situatie (waar het advieswerk van de IiP-adviseurs gesubsidieerd en soms gratis beschikbaar voor bedrijven was) om op basis van de Britse situatie een betrouwbare voorspelling van het marktpotentieel in Nederland te maken. De marketingaanpak was te algemeen. Bovendien was de conjuncturele situatie in Nederland verslechterd. Op verzoek van EZ en de Raad van Advies werd in 2001 een nieuw businessplan 2002-2004 ontwikkeld met een aangepast lager ambitieniveau (600 certificaten) en een nieuwe hogere begroting (€2,12 miljoen) waardoor er meer aandacht kon worden gegeven aan de marketing van IiP via clusteraanpak. U bent hierover geïnformeerd in de brief over Leven Lang Leren¹.

Nieuw marktonderzoek wees uit dat er potentieel was voor IiP maar dat de marktwerking enige tijd zou kosten. De infrastructuur voor IiP was net opgebouwd en stoppen werd gezien als kapitaalvernietiging. Daarom werd deze optie afgewezen door EZ. Gezien de economische ontwikkelingen van 2003 was verzelfstandiging van IiP uitgesloten. Destijds is besloten door te gaan met IiP en het te laten indalen in de Syntens organisatie. In 2003 werd de toezegging tot ondersteuning van IiPNL verlengd t/m 2008. Het aantal organisaties dat de erkenning verwierf bleef echter teleurstellend laag en hierdoor ook de inkomsten voor IiP. Een reden hiervoor is dat vele organisaties wel het gedachtegoed hebben geïmplementeerd maar niet hebben gekozen voor de bijbehorende certificatie.

De uitkomsten van de IiP-evaluatie van 2005 hebben ertoe geleid het roer om te gooien. U bent hierover via een brief op de hoogte gesteld². In 2006 is gekozen voor een nieuwe positionering van IiP in Nederland (losgekoppeld van de Syntens-organisatie) en een nieuw business concept. Geïnteresseerde partijen zijn opgeroepen zich te melden. Vier bedrijven hebben gereageerd. TNO Bedrijven BV is als serieuze kandidaat overgebleven. TNO Bedrijven heeft voor de IiP-activiteiten Investors in People Nederland BV (IiPNL BV) opgericht. De nieuwe positionering heeft vorm gekregen in de overdracht van de IiP-activiteiten aan de commerciële organisatie IiPNL BV.³

Punt 4 effectindicatoren

Concrete effectindicatoren van IiP op sociale innovatie zijn niet benoemd. Er zijn brede toepassingsmogelijkheden voor IiP binnen bedrijven. De minder instrumentele aanpak van IiP (omdat IiP een andere bedrijfscultuur vereist) maken het moeilijk om causale verbanden tussen de implementatie van IiP en de effecten aan te tonen. Uit de evaluatie blijkt dat 37% van de deelnemers aan IiP de invloed die IiP heeft op het functioneren van de organisatie en het personeel meten, meestal middels een tevredenheidsonderzoek onder de medewerkers. De moeilijkheid om het effect van IiP concreet te meten en te isoleren van andere invloeden is de belangrijkste reden waarom de meerderheid van de organisaties de effecten niet officieel meet. Wel zijn de deelnemende organisaties in de evaluatie gemiddeld van oordeel dat IiP veel effect heeft gehad op het functioneren van de organisatie: betere communicatie over visie en strategie, samenhang en structuur in

¹ Kamerstuk 28 344 nr 1 van 17 april 2002

² Kamerstuk 30 300 XIII, nr 56 van 8 december 2005

³ Kamerstuk 27 406, nr 97 van 6 november 2006

P&O-beleid, meer aandacht voor competentieontwikkeling, grotere motivatie van het personeel, etc.

Punt 5 bijdrage EZ

Syntens heeft de IiP-NL activiteiten (inclusief de Nederlandse licentie voor IiP) overgedragen aan de door TNO Bedrijven per 1 oktober 2006 opgerichte IiPNL BV. EZ heeft in 2006 een eenmalige subsidie verstrekt in de vorm van een achtergestelde lening van maximaal €390.0000,- aan IiPNL BV. De achtergestelde lening is eenmalig en de voorwaarden verbonden aan de achtergestelde lening en de hoogte zijn identiek aan die welke TNO Bedrijven aan IiPNL BV verstrekt. Over de periode 2008 t/m 2011 zullen EZ en TNO Bedrijven in onderling overleg jaarlijks vaststellen tot welk bedrag de BV op deze leningfaciliteit van maximaal €390.000,- een beroep mag doen. Met ingang van 2012 worden de beide achtergestelde leningen omgezet in een gewone lening die in vijf jaar moet worden afgelost. De nieuwe organisatie zal streven naar 300 erkende bedrijven in 2009. Een doelgerichte acquisitie, een nauwe samenwerking met de actieve adviseurs en certificeerders, die meer als partners van IiPNL BV zullen optreden en het ontwikkelen van nieuwe tools moeten hiervoor zorgen. Hierbij wordt uitgegaan van een aantrekkelijke economie en een toenemende bereidheid om te investeren. IiPNL BV heeft bij de start ook rekening gehouden met een mogelijk lager groeiscenario. De acquisitie is gedurende de overnamefase sterk ingezakt door discussies over de toekomst. Ook is er ten opzichte van de oude werkwijze een forse trendbreuk opgetreden waardoor cijfers niet te extrapoleren zijn.

Er staat voor de komende jaren geen geld meer op de begroting van EZ voor Investors in People.